

## ABONAMENTUL:

PE AN 3 COR. 20 FIL.  
 „ 1/2 „ 1 „ 60 „  
 „ 1/4 „ — „ 90 „

## IN STREINĂTATE:

PE AN 6 FRANCI.  
 „ 1/2 „ 3 „

Numerul singuraticii se  
 vind în Cluj cu 5 bleri,  
 în alte locuri cu 6 bl.

# RĂVAȘUL

INSERȚIUNILE SE  
 PLĂTESC DUPĂ MĂ-  
 RIMEA LOCULUI CE  
 OCUPĂ; FIE-CARE  
 cm. COSTĂ ODATĂ  
 10 FIL. DE 2 ORI  
 8 FIL. DE 3 ȘI MAI  
 MULTE ORI 6 FIL.  
 ADRESA:  
 „RĂVAȘUL”  
 CLUJ — KOKOZSVAR  
 JÓKAL-UTCSA 6.

Redactor resp.: BASIL MOLDOVANU.

APARE ÎN FIE-CARE SĂMBĂTĂ.

Proprietar editor: Dr. E. DAIANU.

## Necredința noastră.

Suntem niște necredincioși, ómenî bunî. Cre-  
 dința noastră, smerenia și cuvioșia noastră, e pleavă  
 suflată de vânt. Suntem farisei fărnici și vameși  
 fără suflet și fără Dzeu.

Moșii și strămoșii noștri — fie iertați — dacă  
 li-ar fi dat să se scóle și să vină de-acolo de  
 de unde's, să-și vadă vetrele lor dragi și avutul  
 lor din vremi, și nepoții și strănepoții, sēmānța  
 ce-au purtat-o cu atāta drag în cōpsele lor, — ar  
 rupe-n bocet și-n plānsēt amarnic, vēmēdu-și  
 vetrele lor dragi ajunse 'n māni străine, și pe noi,  
 pe noi fala vieții lor, oropsiți, sarbezi și vīnzoliți  
 la trup și la suflet de necredința noastră, de pē-  
 catele și patimile în cari ne tāvālim. Ar muri de  
 două-ori, de zece-ori ar muri, vēmēnd necredința  
 și păcătoșenia noastră. — Mai de mult, în vremele  
 duse, dacă pe moși-strāmoșii noștri îi ajungea  
 și-i bāntuia nēcāzul și pacostea, căci lumea nēcā-  
 zului era și atunci, și încă pōte că mai a nēcā-  
 zului — își făceau cruce și sē mulcomiau bunii  
 bētrāni în Dzeu drāguțul, căci tōte dela El vin,  
 și bune și rele. Și dragostea de lucru și de Dzeu  
 nu li-sē scārīta, ci lucrau cu tragere și cu zēl;  
 și erau sprinteni și bunî și veseli și cucernici  
 cātrā Dzeu Sfāntul, fie iertați strāmoșii noștri.  
 Belșugul și traiul improspētāt de vioșie sprintenā  
 și de sānātate îmbujorātā, erau soții cāsēni ai  
 bētrānilor noștri din vremuri. Cu cātā cuvioșie  
 și evlavie smeritā pāșiau ei în pragul cāsii Dom-  
 nului în zi de sērbātōri. Cu cātā luare aminte  
 ascultau ei cuvēntul rugii Domnului, isvorit din  
 gura pārintelui lor sufletesc. Ruga lor era caldā  
 și dela inimā, era fumul jertfei lui Abel. Și Dzeu  
 le primea ruga, și-i avea bunî, și-i avea dragi. În  
 nāpaste era prōpta, era toiagul neputințelor lor,  
 era scutitorul și apērātorul lor. Dacă înșiruirea  
 deasā și nāvalnicā a atātor nefericiri și nāpaste  
 aduse de vremi, nu i-a potopit, nu li-a șters nici  
 urma de pe pāmēnt, au de a mulțami numai în-  
 durării lui Dzeu. Biserica, cāsulia acea cucuțatā  
 pe vērful deal, pe care noi n'o învrednicim de  
 dragostea noastră, a fost locul mātuirii neamului  
 nostru în scurgerea vremilor, în îmbulzala pripașā  
 și nāvalnicā a atātor nāpāstuirii și rēsboiri vrāșmașe.

## FOIȚA RĂVAȘULUI.

### MELANCOLIE DE TÓMNĂ.

E ceriul plumburiu și zarea-i mohoritā,  
 În cāmpuri n'auzi fluer și doina-i istovitā;  
 E tómnă, tace codrul, isvorul plānge'ntr'una,  
 Atāt de fārā viață și sarbedā e luna.

Privesc cum cade frunza în pālcuri la pāmēnt —  
 Prin ramuri cāntā vēntul un cāntec de mormēnt.  
 Din sbuciumatu-mi creer alērgā gānduri sute;  
 Prin anii în ruinā, prin vremele trecute;

Și gāndul întâlnește în scurtul vieții mele,  
 Ilusii îngropate și cānteece de jele.  
 Zac ideale mōrte în hālmuri mari de serum...  
 ... O lacrimā, pe față începe-ași face drum.

Dar nu plāng eu natura, natura ér' re'nvie,  
 Și fluerul și doina suna-vor pe cāmpie;  
 Isvōrele și codrii povestii și-or spune iarā,  
 Cānd concerta-vor paseri, colo la primāvarā.  
 Plāng anii, ce trecurā și-a vieții mele sōrte;  
 ... Ilusii, ideale, cari sunt și vor fi — mōrte.

N. M.

## Scrisori cātrā un nepot.

XVII.

— Propaganda — San-Paolo — Catacombe. —

*Iubite Nepōte!* De astā-datā mergem în Cole-  
 giul de *Propaganda Fide*. Acēsta e-o societate  
 înființatā de un papā numit Urban. Ea constā din  
 cardinali, din episcopi și din preoți, și are o teo-  
 logie, unde învață aceia, cari sunt sub stāpānia  
 lor. Din teologia acēsta mulți ómenî sdraveni am  
 cāpātāt și noi Romāni. Aici a învățat vestitul  
 istoriograf român *George Șincai*, care a scris o

Dar noi, noi cumiții zilei de azi, dacă ne  
 paște ori ne pișcă puțin frigēndu-ne sbiciul du-  
 reri și al nēcāzului, scrișnind și borborosind  
 printre dinții înspumați de păcătoșenie și rancōre,  
 înjurături grețōse și vorbe de hulā și ocarā, cu  
 mānile strinse pumn și cu pērul vilvoitū de  
 sēlbātācia rēutāiūi noastre, ne rēscolām contra ce-  
 riului, ne rēsvrātim contra lui Dzeu nemernicia  
 ființii noastre peritōre și de lut. Noi fiu, noi sēmēnța  
 acestor bētrāni cucernici, suntem departe de cre-  
 dința lor sfāntā și făcātōre de minuni, ca ceriul  
 de pāmēnt. Sufletul ni-e vēsted de gāndul rēu și  
 drācesc al păcatului, și inima ni-e pustie și ni-e  
 sēcā de dragostea de Dzeu. În inima noastră ridi-  
 cām chip nu Dzeului pārinților noștri, ci pēca-  
 tului mārșav și blēstāmāției ucizētōre de suflete.

De bisericā fugim, ca dracul de tāmāie, ori de  
 mergem, nu mergem de dragul rugii, nu de dra-  
 gul lui Dzeu, ci de dragul nostru și de ochii  
 satului. — Avem haine nouē, cumpērate pe bani  
 scumpi din dughenele dela oraș, avem șurtā de  
 mētasā și cămeșe cusutā în fir, avem peptar în  
 flori și zeche boierēscā, și vrem — rogu-te Dōmne  
 — să vadā vecini și vecinele, și să vadā satu  
 întreg, că nu-'s mulți ca noi în sat, că nu mulți  
 pot trage deget cu noi. Gāndul și mintea ne  
 fuge după capre și muguri. De rugā nici ne pasā.  
 Rōge-sē popa și diacul, căci dōrā n'au altā slujbā.  
 Șopotim ca în țirg, și ne uitām cu ochi pismoși  
 și plini de rēutate la vecini ori vecinele, cari ar  
 vrē — vezi Dōmne — să țină rost cu noi. Țipō-  
 tim și cāscām, în vreme ce preotul sē rōgā. Și  
 cāți's, Dōmne, cari nu dau pe la bisericā cu lu-  
 nile, ba cu anii de zile. Ce sē meargā? Pe popa  
 îl vēd ei tot mereu, apoi de rugā n'au lipsā;  
 rōge-sē babele satului și cei slabi de inger. Au  
 ei alte treburi și daraveri, n'o sē-și piardā vremea  
 și cu mersul la bisericā. Ce-ar face Ițig și Șloim,  
 Dōmne, fārā ei!? O dușcā de holobōcā mai mult  
 face pentru ei, decāt tōte cāzāniile din bisericā. Glața  
 plinā de țuică li-e icona de inchinat, și înjurā-  
 turile spurcate li-s ruga de Dumineca. Lucrām în  
 zile de sērbātōri, ca în zile de lucru, abia apu-  
 cām sē tōce de eșit. Par' că n'ar fi ziua Dom-  
 nului, ziua pācii, ziua odichnei și a rugii.

Așa e ruga noastră de Dumineca. Asta e cre-  
 dința și cuvioșia noastră, ómenî bunî. Așa ne știm



D. Alexă Pocol de Lozna-mare.  
 (Vezi pag. 2.)

noi ispāsi pēcatele, ro-  
 iul nostru de pēcate și  
 fārādelegi. Și cum sun-  
 tem noi, așa's și copiii  
 noștri, așa e și sēmēnța  
 eșitā din cōpsele noastre.  
 Așchia nu sare departe  
 de tāietor. Știi vorba:  
 cum e fabrica așa e și  
 haina. Abia e copilul  
 de 8—9 ani, abia și-a  
 scos capul din gāoțe  
 și-l auzi gāngāvind  
 vorbe și înjurături de  
 ți-sē ridicā pērul în cap.  
 În loc sē le împreu-  
 nām mānile spre ru-

gāciune, îi învățām sē fure; în loc sē le punem  
 în gurā cuvīntul rugii Domnului, îi învățām cāte  
 și mai cāte lucruri slabe și rușinōse. Tineretul nos-  
 tru mai în vīrstā ne samānā nouē strunā. Pēca-  
 tele noastre, roilul nostru de blēstāmāții, sē descarcā  
 în nefericiții noștri copii. Noi cu carul nostru de  
 pēcate, le suntem o pildā zilnicā, o iconā vie  
 înaintea ochilor lor. Dacă tata bate crișmele de-a-  
 rīndul, și-i bețiv și cārtaș dela rudā, și dacă tata  
 nu dā nimic pe credință și pe Dzeu, de ce sē  
 dau eu, feciorul lui, de ce sē fiu eu mai altcum, mai  
 cu stea ca el? Și dacă mama e pōmā bunā și fe-  
 meie fārā rost în casā, dacă mama pune preț pe  
 lucruri slabe și de nimic, eu fata ei, eu os din  
 osul ei, de ce sē fiu eu, rogu-te Dōmne, mai  
 bunā, mai încrestatā ca ea? — Așa judecā copii  
 noștri și așa și fac. Și cum, Dōmne, sē facā alt-  
 cum? Dacă viața, ce le-o dām noi, pārinții, noi  
 tații și mamele, e o viață stricātā, clocitā și fārā  
 Dzeu, și dacă laptele ce-l sug din sīnuri de mame  
 pline de păcătoșenie și necredință, e un lapte  
 înācrit și sērbezit, cum, Dōmne, pot sē fie altcum,  
 dacă nu leiți-poleiți ca noi, lipsiți de credință și  
 plini de pēcate ca stupul? Ș'apoi sē ne mirām că,  
 gālceville și certele între tați și copii și între frați  
 și frați, sē înmulțesc zi de zi?

Noi creștem șerpele la sīn și-l gugulim, noi  
 îl hrānim cu sānge din sāngele nostru și-l alāp-  
 tām cu necredința și păcătoșenia ființii noastre. Și  
 dacă odatā ne mușcă, dacă odatā își ridicā creasta

istorie a neamului românesc, ca și carea cu greu  
 se va mai prāsi alta. El a cāutat mult prin cār-  
 țile și scrisorile din Roma despre neamul nostru,  
 apoi s'a dus la Viena, și a cāutat și pe acolo  
 prin cārțile și scrisorile împērātești, și așa a scris  
*Cronica*, adecā Istoria Romānilor. Era cālugar  
 sērāc, și de aceea cu el își purta istoria acēsta  
 scrisā, în nește desagi. Din Propagandā am cā-  
 pētāt noi mulți episcopi vrednici, cari pentru bi-  
 serica și neamul nostru au fost gata se-și verse  
 sāngele ori și cānd. Badea Cārțan, cānd a fost  
 prin Roma, știind, cāți bārbați de frunte am cā-  
 pētāt noi de aici, s'a dus la mai marele semina-  
 rului și a zis cātrā el se-i arete casa, unde a  
 locuit marele *Șincai*. Vezi bine, că nime nu o  
 pōte ști acēsta, căci cine știe unde a șezut aici  
 cineva înainte de acēsta cu 130—150 de ani; i-a  
 arētāt însă lucrurile celea frumōse de aici, și  
 Cārțan s'a întors cu inima amārītā, că nu știe  
 unde a locuit *Șincai*, marele bārbat al neamului  
 românesc.

Eu încă am fost aici mai de multe ori, căci  
 aveam aici un prietin din copilārie, care chiar atunc  
 fū sfīnțit de preot, la sfīntele Paști. A două zi de  
 Paști a slujit prietinul meu cea dintāiū sfīnta li-  
 turgie. Eu i-am fost cantor, și de aceea la amiazā  
 am fost chemat la prānz, unde am vorbit cu  
 frații Italiani de aici, cari vorbiau fōrte bine despre  
 noi Romāni. Acolo unde māncam, am vēzut tot  
 felul de ómenî, unii negrii la față, alții galbinî,  
 roșii, din tot felul de neam, cari sugānd învățā-  
 tura aici, ca laptele, se duc preste tot pāmēntul,  
 învățānd religiunea lui Christos. Noi Romāni  
 greco-catolici avem aici patru teologi. Mai amin-  
 tesc între altele despre Propaganda și aceea, că  
 toți 4 episcopi noștri greco-catolici de astāzi,

aici au învățat. De alt-fel „de Propaganda Fide”  
 atāta insamnā, cāt „pentru lāțirea credinței”  
 acesta-e scopul societāții numite.

O bisericā pompōsā este în Roma, carea și  
 azi e cea mai frumōsā, numai cāt e prenoitā, nu  
 e cea veche! Se chiamā *San-Paolo fuori le mura*,  
 adecā sfāntul Paul afarā de zidurile cetāții, căci  
 nu e ziditā în Roma, ci afarā de zidurile cu cari  
 e încunjuratā Roma, nu departe de Trefontane,  
 adecā trei fāntānele, unde i-au tăiat capul sfīn-  
 tului Pavel cu sabia, în 20 Iuniu 67, după naște-  
 rea lui Christos.

Biserica acēsta a fost cea mai frumōsā bise-  
 ricā din vechime. Din negrija unui lucrātōriū s'a  
 escat aici un foc mare, care a făcut fōrte marī  
 stricāciuni în bisericā. Auzindu-o acēsta creștinii,  
 ba cbiar și pāgāniū din tōtā lumea, au grābit cu  
 darurile lor la Roma, ca sē-l ajute pe Papa, se  
 pōtā direge cea ce a sīricat focul. Și óre de ce?  
 Intāiū pentru-cā bisericā e ziditā în cinstea sfīn-  
 tului Apostol Pavel, care a predicat învățătura  
 Domnului Christos la celea mai multe neamuri.  
 În bisericā acēsta, în altar se păstrēzā mōștele  
 sfīntului Pavel. Pe altar e scris: *Tu es vas elec-  
 tionis*, adecā: Tu ești vasul alegerii, Pavele,  
 căci în tine e pusā învățătura cea adevērātā, ca  
 și o māncare bunā într'un vas curat și frumos,  
 care pe mulți îi atrage la tine, se asculte învățā-  
 turile tale celea frumōse, și dacă le ascultā omul  
 și le și împlinește, așa îi cade de bine, ca și cānd  
 s'ar fi sāturat. Și apoi și de aceea au dat daruri,  
 chiar și aceia, cari nu se țin de bisericā, căci  
 aceștia deși în celea bisericēști nu ascultā de  
 papa, dar într'alte lucruri îi cer sfatul, și îl ascultā.  
 De acea au dat daruri muscanul *Nicolae*, Țarul  
 Rusiei, care e neunit, și Mehemed Ali, domnitor



contra noastră, să nu cârtim și să nu blăstemăm, că pe noi ne blăstemăm și păcatul necredinței noastre. În copii noștri noi sămânăm sămânța păcătoșeniei și a hulii de Dzeu. Și blăstemul celor ce o să vie, blăstemul nepoților și strănepoților noștri, asupra noastră și-a sufletelor noastre o să se descarce, căci noi le punem lațul peririi în grumaz, noi le săpăm grăpa sfingerii de veci.

Credința a fost mântuirea străbunilor noștri, ea a fost bârna, ce-a mântuit neamul nostru din valul vârtej de vremea îndrjită contra noastră. Necredința, acesta pacoste adusă la noi pe aripă de vânturi pornite din țărîmuri de lumii înrăite în păcat, o să ne cânte și nouă „în veci pomenirea lor“, de cumva, — proptiți pe sapa hrănitore ca niște străji de veghe a gliei ce ne ține — nu vom crede, cu credința neclătită a moși-strămoșilor noștri, în Dzeul cel preabun, mântuitor de neamuri și apărător de vetrii.

„Ce-i ce vor crede să vor mântui“, strigă glasul dzeesc al Mântuitorului de omeni:

Să credem, omeni buni, să credem, și să în-torcem de pe calea păcatului și a peririi!

Petru S.

## Crestături.

— Pentru foile bune, O dămnă din Anglia — spune „Unirea“ — povestește cum s'a îndreptat ea cetind foi bune și dă multe sfaturi creștinilor se țină la casă numai foi scrise în spirit creștinesc. Gazetele scrise în spiritul lumii de azi — zice numita dămnă — omorâ în om convingerea credinței, de aceea *preoții se se silesc, și se predice poporului* despre gazetele bune. Ast-fel de gazete sunt mai necesare la ast-fel de omeni, cari nu mult vin în atingere cu preoții. De aceea un adevărat apostol numește pe un ast-fel de preot, care *predică și respăndește gazetele bune.*

— Un om cu adevărat noroc, adevă om binecuvîntat de Dumnezeu este d-l *Aleră Pocol*, marele proprietar de băi, din Baia-mare, cu al cărui chip drăguț ne împodobim pagina d-ntăiu a acestui număr. Alături de părintele protopop Șuta, și alți fruntași, d-l Pocol a avut partea sa frumoasă, partea leului, în serbările de astă-vară, dela adunarea din Baia-mare a „Asociațiunii“. I-a dat Dumnezeu de un timp încoco noroc bun la baia sa de aur, și are acum o avere hoerescă. Dar are o inimă bună de Român, mai scumpă decât baia sa, și asta i-a șoptit ca la serbările „Astrei“ se dee atăta strălucire adunării, călă i-a dat d-l Pocol cu mână largă de boier român. — Viața d-lui Pocol e-o dramă din cele mai petrunzătoare; pentru-că nu tot-dea-una i-a mers așa bine. Din potrivă. Născut din familie nobilă, dar seracă, s'a susținut cu mare greu la școlă până ce a absolvat preparandia în Blaj și s'a făcut învățator. Dar câte a suferit când îi mergea reu baia și ajunse la desperare. Numai d-insul ni-ar pute-o spune, de ar ave dispoziție spre acesta. De când i-s'a schimbat norocul băii spre bine, i-a mers vestea în toate părți. Noi îi dorim ca se-i *remănă* norocul și inima cea bună românească, și gândul bun și cu minte, ce-l călăuzește. Atunci avem nădejde, că vestea îi va merge și mai departe și îi va păstra numele pe veci. Că-s puținii la noi omeni, cari vreau se facă câte ceva pentru neam; și și mai puținii aceia, cari se și potă face cea ce vreau.

Din părțile Sătmărilor primim următoarele rînduri, pre cari le publicăm, cu dorința, ca preoții din părțile locului să le cumpenescă bine:

„Prea Sfinția Sa Episcopul Dr. *Demetriu Radu* a plecat la Roma, ca să-și facă visita omagială la *Papa Pius X.* și se cerceteze mormintele s. Apostoli Petru și Pavel. Roma păgână a cucerit lumea prin puterea armelor, iar Roma creștină stăpânește milioane de suflete prin puterea credinței. Sburaiți cu iubitul episcop și voi, porumbași curați, la Roma și duceți vesti bătrânului venerabil din Vatican dela un popor ce se află în vâlcele Carpaților și pe plaiurile Ungariei, care își trage și el obirșia din Roma păgână, iar credința are a și-o mulțami Romei creștine, Romei catolice.

din Africa, care e Turc, și Turcii nu sunt creștini. — Dela biserica acesta ne luăm pe jos la *catacombe*. Creștinii cei d-ntăiu nu aveau biserici de noi, căci ei erau asupriți și omoriți, numai de știa cineva, se-i spună la poliție. Ei dacă voiau să se rōge, o făceau acesta în casele lor, dar așa pe ascuns, ca nu cumva se-i vadă vre-un păgân, să-i spună, și se pătască rău. Ca să se potă ruga mai bine, își făceau gropi mari pe sub pământ, și aici se adunau episcopii, preoții și cu mireni, aici se slujia sfânta liturgie, aici se rugau, aici ascultau predica, aici își spuneau unul la altul necasurile sale, aici cereau sfaturi, aici aduceau cei mai bogăți mâncare și beutură, și mâncau la olaltă cu cei săraci, ca nește adevărați frați. Acesta le era locul cel mai scump, și aici își îngropau și pre morții săi. Groparii erau atunci nește omeni, cari se țineau de fețele bisericesti, și purtau haine ca preoții.

Din catacombele acestea cunoștem credința, ce au avut-o creștinii înainte de acesta cu 18 sute de ani. Credeau într'un Dumnezeu, în 3 fețe: Tatăl, Fiul și Spiritul sfânt, credeau în celea 7 taine, în Maica Preceastă, cinsteau pe sfinți, așa încât când se întempla, de omorau păgânii pe vre-un creștin, un alt creștin mergea cu un vas și cu spongie, și îi aduna sângele, care îl grija ca un odor scump. Aveau preoți, episcopi, între episcopi era mai mare episcopul Romei, pe sama căruia și a urmașilor lui au fost făcut loc de îngropare deschilinit. Mergeau la sfânta liturgie, se botezau, se spovedeau, se cumineau. Mireni ascultau de preoți, le ducea de mâncare. Cu un cuvânt chiar așa era religiunea acelor ca și a noastră. — La revedere!

Unchiul Iob.

Acestui popor în decursul veacurilor nu i-a rămas decât o singură cetățuie a vieții sale naționale, *biserica*, și în biserica limba sa strămoșască. Sôrtea lui e împreună cu religiunea, mai tare decât sôrtea altor popore. Cultura ce o are, multă-puțină câtă o are, a câștigat-o sub seculul credinței. Biserica a fost mama culturii sale naționale și altarul bisericii a fost una în luptele veacurilor cu inșiși ființa neamului românesc. Acum în păreții acestei cetăți păzite de Dumnezeu, se fac spărturi, prin niște slugitori ai altarului, slabi de inger, prin introducerea unor obiceiuri streine, pe urma cărora apoi au intrat între zidurile sfințite ale bisericii combatanți streini, cari voesc a scoate din moștenirea sa pe orlana neamului românesc, limba română și a-o înlocui la sfânta liturgie cu alta limbă streină.

„Dintre toate provinciile de rit grecesc, provincia voastră bisericescă are locul cel d-ntăiu“ — a zis odată cătră Metropolitan Ioan Vancea, Cardinalul *Simeoni*, prefectul s. colegiu de Propaganda fide. Astăzi ni-s învrăjbite cele mai de frunte parochii române, cum sunt: Carci, Baia-mare, Baia-sprie; iar în biserica română din orașul *Sătmă* s'au inscenat scandaluri, cari întrec pe celea din Carci-mari, petrecute acolo anul trecut. Insinuarea alor 1500 greco-catolici magiari din Sătmă, că voiesc se trecă la *Calvini*, dacă nu le face pe voi Vlădica din Gherla — dovedește până la evidință, că dela renegarea limbii până la repera-garea credinței e numai un paș. Iarg ar trebui se mai fie paliul împărătesc de odinioară, a lui Constantin cel mare, ca se potă acoperi toate păcatele acelor preoți români, cari conlucă la eliminarea limbii liturgice din biserica, și pric-nueșc ast-fel perirea sufletescă a credințioșilor săi. Ce se le zic acestora? — Și dacă altarul părăsit de mulțime ar căde pe mine, scumpa mea biserică, (română) care m'a învățat și îngrămădit cu daruri, și atunci m'ași prinde de columna ta cea din urmă și m'ași înmormenta sub ruinele tale“ . . . .

George Șuta.

## „Pocăiții.“

Cultul sfinților.

(8.) „Pocăiții“ în scrierile și în vorbirile lor nici când nu numesc *sfinți* pre Apostoli, ori pre alți bărbați, despre cari știu ori ar pute ști, că au părăsit lumea din dragostea față de Dumnezeu și și-au păscut sufletul nu cu plăcerile și bunurile ei, ci cu împlinirea cuvântului lui Dumnezeu. În schimb însă se numesc *sfinți* pre ei, zicând, că societatea lor e „*societatea sfinților*.“ „Pocăiții“ învață, că noi ne-am închina sfinților, că i-am sərbători ca pre Dumnezeu și că ne-am ruga lor, să ne ajute, când știut este, că numai Dumnezeu, căruia singur se cuvine închinăciune, ne potă ajuta.

Limba omului e mic mădular, dar mari neadevăruri potă spune. Mari neadevăruri spun și limbile „pocăite“. Pentru-ce? Ca să neliniștescă și să clătine în credință pre cei neștiutori, să innegrască pre alții, ca ei să se curățescă și se înjosescă învățătura altora, ca pre a lor s'o preamărescă. În spunerea neadevărurilor sunt tot-mai așa de temerari ca și nebunii în faptele lor, ce dovedește și întemplarea următoare: Un preot la sfârșitul s. liturgii împărta anafură credincioșilor în biserică. De-odată sa apropiat un bărbat, a cărui față, ochi și mișcări dovedeau, că e din ceata „pocăiților“ și zise preotului: „Pentru-ce vă rugați atăta împăratului, că dór nu-i Dumnezeu? I-sa spus în scurt, că grăește un mare neadevăr, pentru-că preotul împreună cu poporul nu se rōgă împăratului, ci pentru el. La ce rușinat sa dus cu acea, că va cerceta pre preot. A rămas însă cu făgăduința.

Schintei de felul acesta să îndatinéză „pocăiții“, să arunce în mijlocul poporului, pre care îl țin stricat și neștiutor. Și poporul de multe ori le ascultă bucurosi predicele de pre uliță, în cari să injură, batjocorește și defaimă biserica lui Christos și slujitorii ei.

Dela sine înțeles, că își dau silința, ca faptele și vorbirile lor să le și legitimeze, dovedescă și preamărescă. Dar asta o fac și cei mai mari făcători de rele. Cunosc un om, care pentru un petec de pământ a ucis pre mamă-sa și înaintea judecătorilor era rece, nepăsător. Și spre îngreșarea și scandalul tuturor își lăuda fapta tică-lasă. . . .

„Pocăiții“ privitor la cultul sfinților și a icónelor mănecă din cuvintele s. Scripturi, unde scris este: „*Eu sum Domnul Dumnezeuul tēu, cel ce te-am scos din pământul Egiptului, din casa robiei. Să nu aiți alți Dumnezei afară de mine. Să nu faci fie chip cioplit, nici asemănare vre unui lucru, din câte sunt în ceriu sus, și din câte sunt pre pământ jos, și din câte sunt în ape sub pământ. Să nu te închini acolora; și să nu slujești lor, că eu sum Domnul Dumnezeuul tēu*“ (C. Ieșirii 20., 2—5.) ce se repește cu alte cuvinte și în cartea Lev. c. 23. v. 4. Și: *Domnului Dumnezeului tēu te vei închina și lui singur vei sluji.* (Mat. 4. 10).

Cumcă este numai un Dumnezeu, că numai Aceluia avem datorință, să ne închinăm și să-i servim, învață biserica noastră și învățat'a totde-una. În acea vreme însă învață, că e lucru bun, folositor și creștinesc, ca noi *nu se adorăm* în înteles strîns, ci *să cinstim* pre Sfinți, pentru-că „*minunat este Dumnezeu întru sfinți săi*“ (Ps. 67. 37.), pentru-că nimenea ca ei n'a avut atăta credință în descoperirea dumnezeescă, nimenea n'a

avut atăta nădejde și în inima nimenui n'a fost așa mare flacăra dragostii față de Dumnezeu ca în ei. Ei au păzit cuvântul lui Dumnezeu cu scumpătate și l'au împlinit, și cine face acesta vrednic este de cinst, căci zice s. Scriptură: „*cine pazește pre Domnul său, să va cinsti*“ (Pild. 27. 18.) Noi cinstim pre Sfinți, ca pre cei mai aleși servitori a lui Dumnezeu și cinstindu-i, lăudăm pre Dumnezeu după porunca s. Scripturi: „*Lăudați pre Domnul întru sfinții lui*“ (Ps. 150. 1.).

Creдем noi fii bisericii lui Christos, că Sfinții ne ajută în înțelesul acela, că ei să întrepun lui Dumnezeu pentru noi. Acesta ne-o spune mintea sănătōsă și s. Scriptură și încă partea acea din s. Scriptură, la care cetele „pocăite“ mai mult și mai cu plăcere se provocă. Anume cetim în Apocalipsul s. Ioan (5. 8): „*și cei douăzeci și patru bătrâni au căzut înaintea Mielului având fe-carele aluate și blide de aur pline de amirosituri, care sunt rugăciunile sfinților*“. Pentru cine pot să fie rugăciunile acestea, căci sfinții sunt fericii, de nimic n'au trebuință? Numai pentru noi! — Intre noi și ei este legătură și legătură este și între sufletele din locul curățitor. Legătura este între noi, cari luptăm, între cei ce sufer în locul curățitor și între cei, cari au învins, căci toți suntem membrele Trupului tainic a lui Isus Christos și ca atari dragoste avem unul față de celalt, iar „*dragostea . . . se milostivește . . . nu pismuiește . . . nu se trufește . . . nu gîndește răul*“ (I. Cor. 13.) Credința acesta și această dragoste ne îndemnă pre noi, cari luptăm, ca să ne rugăm pentru cei ce au părăsit lumea, împlinind și sfatul s. Scripturi, care zice: „*Drept acea sfinți si cucerne gând a fost, că au făcut curățanie (rugăciune) pentru cei morți, ca să se slobozescă de păcat*“ (II. Marc 12. 46). Dacă noi ne rugăm unul pentru altul — și așa fac și „pocăiții“, — și dacă noi ne rugăm pentru cei morți, ce și „pocăiții“ fac, rugându-se la înmormentările lor, dovedind în faptă, că nu cred, ce învață și mai bine zis, că nu-s adevărate batjocurile, ce le aduc asupra preoțimeii atunci, când propovăduesc, că nu e de trebuință rugăciunea preotului, de-ore-ce acea nu potă se dee raiul celui ce nu și l'a dobândit pre pământ, — atunci cu atāt mai virtos să rōgă sfinții, ca Dumnezeu să ne ajute nouă în luptele vieții, iar celor neispășiți de pedepse în scurtarea și ușorarea suferințelor.

Cât de mângăietor e a ști, că nu sunt nimiciții iubiiții noștri și cât de dulce a nădăjdui, că iar ne vom vedé acolo, unde sunt bunurile spirituali, ce le-a câștigat adevăratul Mijlocitor între noi și Părintele ceresc, Domnul nostru Isus Christos. Acesta legătură, credință, nădejde și dragoste voiesc „pocăiții“ s'o rumpă și nimicescă, ca cu vremea să ajungă acolo unde țințesc, adevă la necredință.

Cinstim noi pre sfinți și pentru pildele bune, ce ei ni le-au dat. — Și ei au fost omeni din carne și ôse. Nici unul n'a fost de fer ori oțel. Ei însă să ridică, prin viața și faptele lor, sun preste spiritul lumii și din înălțime ne invită, să-i urmăm, nepierzându-ne nădejdea la vederea piedecilor, ce să ridică în calea mântuirii noastre. Viața lor sa manifestat în învingeri mărețe și eroice, câștigate nu pre câmpul de bătălie, ci în lupta cu trupul și patimile lui, din care luptă a rezultat viața lor nepătată. În lupta acesta n'au fost conduși de folose și deșertăciuni lumești, căci de acelea au abzis de voie bună, ci de dragostea înflăcărată față de Dumnezeu. Înplinit'au cu cea mai mare acurătētă datorințele împreunate cu statul lor și în toate au dovedit nu micime, ci curajul cel mai mare, având hotărîre tare și voință de fier, ca se suferă și cele mai negre lipsă și mai chinuitoare chinuri pentru dreptatea vecinică, pentru Dumnezeu. N'au fugit de lucru și sub povora lui n'au murmurat. Au fost supuși și ascultători. În judecata lor au fost drepti. Desprețuit'au lingușirile și vorbele deșerte. În milostenie se nisuiu să se apropie de Tatăl cel ceresc, socotind avutul lor de parte a săracilor. Liniștea și veselia sfîntă îi însoția tot-deuna și pretotindenea. Dacă au fost mai mari, suportau și îndeplineau partea cea mai grea și mai însemnată din muncă și pre supuși îi încunjurau de cea mai mare dragoste. În mijlocul mării erau umiliți, dar nu slugarnici, înțelepți, dar nu fățarnici și blânzi, dar nu proști. Dacă erau miseri și desprețuiți nu-și pierdeau curajul, căci știau, că lacrămile și durerea lor o picură Dumnezeu cu apa rēcoritoare a mângăierii și știau, că pre prețul celor mai mari necasuri și umilirii vor fi ridicați pre trēpta cea mai înaltă a mării, unde vor gusta rōdele cele mai frumoșe și mai dulci ca vitezi ai virtuții și ca cele mai uimitore pilde de jertfe. — Pentru ast-fel de virtuți îi cinstim noi și le prăsunim numele, prin ce împlinim ce ni să poruncește în cuvintele: „*Lăudați pre Domnul întru sfinții lui*“ (Ps. 150. 1.).



## DE PESTE SEPTĂMÂNĂ.

*Din vreme rugăm pe iubiții nostri cetitori să-și înnoiască abonamentul și să ne câștige abonați noi între cunoscuții săi. In deosebi rugăm pe Onorații Frații Preoți să lățească „Răvașul“ — adevărată foie poporală, creștinească, — printre credincioșii săi. Abonamentul e: 3 cor. 20 fileri pe an.*

Cluj, 27 Nov. n.

— **Cronica politică.** Situația politică, cum am mai spus se încurcă tot mai mult. Sub cărmuirea contelui Tisza criza se prungește, dar nu se rezolvă. Opoziția obstructionistă continuă și sub el aceeași atitudine. Nică alegerea lui *Hieronymi K.* ministru de comerț la Sătmar — unde s'au întâmplat bătăi sângeroase — și nică alegerea prim-ministrului Tisza, la Ugra — cerc cu majoritate românească — n'au dovedit, decât greutatea cu care un guvern are să lupte față cu șovinismul la culme. Șovinismul acesta s'a dovedit și Dumineca trecută, când baronul Bánffy, în zodia șovinismului — și-a alcătuit aici în Cluj partidul său cel nou. Iar gravitatea crizei se vede din următoarele. Contele Tisza a trebuit să recurgă la mijloace mai aspre. A propus deci să se țină zilnic câte două ședințe în dietă, și înainte de amiază, dela 10—3, și seara dela 5—9-e. Hotărârea acesta a stîrnit desbinare în partidul guvernamental. Contele *Apponyi* a spus că ese din partid și a și esit cu vre-o 32 aderenți ai săi. Joi și Vineri, când s'a desbătut în dietă treaba ședințelor de seara au fost lupte sgomotose; deputații și miniștri s'au ocărit și injurat unii pe alții, numindu-se: mișei, ticăloși, trădători. După toate acestea se pare că în scurt timp dieta se va împrăstia, și se vor face alegeri nouă. Alegeri de iarnă, cu patimi și ură sêlbatică: iată ce prevestește viitorul.

Față cu aceste lupte noi stăm la o parte, ne-amestecându-ne în ele.

— **Maiestatea Sa** a dat veduvei lui *Gheorghe Boarna* din Brebul (com. Caraș-Severin) o pensie pe viață de 250 corone. Repausatul soț al veduvei a fost acela, care a găsit corona țerii, pe care Kossuth o îngropase la 1849 aprôpe de Orșova.

In lipsa episcopului **Radu**, care va rămâne în Roma, până în 15 Dec. n, diecesa de Oradea-mare va fi cărmuită de vicariul **Dr. Aug. Luran**, prelat papal.

— **D. Virgil Olariu**, candidat de avocat din Oreștie, a fost înaintat, în 14 Nov. n. la gradul de doctor în drepturi.

— In ziua sfinților **Archangelii** corul universitarilor români din Cluj, sub conducerea d-lui **Iustin Cl. Juga**, a cântat în biserica din Feleac. Creștinii din acest sat mult amăriți de crijmarul jidan cu uneltirile lui, au fost încantați de corul tinerilor nostri, ér preotul lor, **On. Gavrilă Pop**, care-și serba onomastica, a fost foarte mângăiat de atențiune și a ospetat la casa și la masa sa pe toți coriștii.

— **D. Traian Radu**, notar în Feneș, lângă Zlatna, a dat 5 corone pentru biserica cea nouă din Cluj.

— **Joi, în 26 Nov. n.** s'a ținut în reduta orașenească petrecerea tinerimei din Cluj. A fost cinișor cercetată și a avut și rezultat material. Dintre ôspeții mai depărtați, cari au luat parte, însemnăm pe **P. On. Ioan Pop**, protopop în Morlaca, cu preast. Dna și Dșoră. **Dr. Al. Vajda** (Olpret) cu Dna, Dna Gall din Secuieu cu Dșora Virginia și alții.

— **Adunarea învățătorilor** gr. cat. din tractul protopopesc al Clujului, care era să se țină Dumineca trecută în Aghireș, nu s'a putut ține, fiind morburî lipiciose în comună. Acum adunarea e de nou convocată la *Nădășelul-Unguresc* pe 10 Dec. n. — Cu acest prilej se va ține un prânz comun la restaurantul dlui Jauchi. Cei ce vor să iee parte sunt rugați să se anunțe dlui învățător **Ioan Runcu Magyar Nadas**.

— **P. S. Sa Metropolitul Dr. Victor Mihályi** în 22 Nov. n. a chirotonit întru preoți 6 teologi absoluți: **A. Aron**, **V. Turcu**, **V. Stanciu**, **S. Tătar**, **P. Onosi** și **E. Circa**.

— **Postul de v. notar cercual din Sălciaua de jos** se va umple în 10 Dec. a. c. Cercul not. e curat românesc și are patru miî locuitori.

— **Dr. Ales. Pteancu**, profesor la gimn. din Beiuș, a făcut cu laudă esamenul pedagogic la universitatea din Cluj.

— **Reuniunea meseriașilor români din Blaj**, înființată numai în primăvara anului c. face progrese foarte frumose. Până acum are peste 60

membri și o avere de peste 900 corone. Stăruințele membrilor și mai ales zêlul comitetului în frunte cu profesorul **G. Precup** zi de zi câștigă tot mai mare nume și mai multă cinste tinerii reuniuni. In 21. Nov. a. c. reuniunea a aranjat o petrecere și teatru, cari au succes foarte bine.

— **Sinodul de toamnă** a tractului protopopesc Cluj, ținut în 19 Nov. n. în școla românească din curtea parochială, a ținut dela 8 dimineța până d. a. la ôrele 5. A fost cercetat de toți preoții — afară de doi — și de 52 membri mireni, între cari mulți învățători. Ca ôspe a asistat și **Dr. Amos Frâncu**, avocat în Cluj. In cuvintul de deschidere dl protopop a arătat pe larg în ce stă mișcarea clerului unit pentru îmbunătățirea sorții sale, și anumit pentru câștigarea congruei. A spus bine întemeiată părerea sa în chestie, anume că să se țină sinod archidiececan, dar apoi să se țină mai târziu și un *congres liber al preoților și mirenilor*, cari au inimă pentru biserică, unde să se tracteze pe lângă congruă și celelalte treburi ardente ale vieții noastre religioșo-morale. Vorbirea de deschidere a președintelui a fost primită cu aprobătoare aclamări. Notari ai sinodului au fost aleși **On. Emil Pop**, paroch, și **Ioachim Pop**, învățător, în Feneșul sășesc. Dintre multele obiecte tractate și hotăriri luate, însemnăm următoarele: După verificarea membrilor aleși președintele și-a făcut raportul anual despre starea bisericilor, școlilor și despre preoți și învățători. A atras îndeosebi luarea aminte a preoților, cari administreză mai multe parochii, ca să-și mărească zêlul și să-și îndoiască nisuițele, că s'au aflat multe scăderi, în visitația canonică, și dacă acelea nu le vor îndrepta să nu bage vină altora dacă vor urma măsuri, ce pôte nu le vor plăce. Intre greșelile cele mai mari găsite în popor a scos la ivelă *concubinatele*, traiul nelegiuit, care s'a lăfrit tare spre rușinea și stricăciunea noastră. Despre raportul președintelui, larg mai ales în ce privește școlile și esamenele, vom mai vorbi.

La propunerea pâr. Roșian sinodul a tras atențiunea învățătorilor, că dacă ôre un preot nu-și împlinește datorința de catechet, ei nu se pot subtrage dela împlinirea acestei datorințe, căci conciliul provincial și lor le impune catechisarea. A votat mulțumită protocolară **On. Topan din Șard**, care a învățat școlarii gratuit, lăsându-și totă plata în folosul școlii și pentru-că la stăruința lui s'au zidit 2 școle nouă în Șard și în Nădeșel.

S'a hotărît, la propunerea părintelui **Stefan Roșianu**, a se înființa pe lângă biblioteca teatrală, nu prea cetită de preoți, o *biblioteca populară* ambulată, care rind pe rind să pôta fi dusă într'un sat ori altul. Ascultând sinodul espunerea largă a protopopului despre *școlile de repetiție economice* a enunțat ca învățătorii să-și câștige cualificația necesară, să se înființeze preotindenea acesteia școlii, — cu caracter de pomărit și legumărit — și să rôge pe Prea Ven. Consistor a apera la ministrul de culte dreptul legal al limbei române și în aceste școle. — Multă vorbă s'a făcut în sinod despre legătura dintre preot și învățător; acesta din prilejul propunerii, ca să se facă și învățătorii membri la fondul de cult al tractului. Totuși în sfîrșit lucrul nu s'a hotărît de tot, ci s'a lăsat comitetului fondului, în frunte cu protopopul, ca afacerea să o aranjeze în înțelegere cu comitetul reuniunii învățătorilor. Cât pentru congruă sinodul, la propunerea dlui **Emil Pop**, s'a alăturat la apelul celor 15 protopopi, hotărînd a cere sinod archidiececan, dar a enunțat și necesitatea unui *congres*. La sfîrșit dl **Stefan Roșian** a făcut mai multe propuneri folositoare, cari s'au primit, anume: ca sinodul de primăvară se nu se ocupe cu lucruri admivstrative, ci se să țină prelegeri, tractându-se teme potrivite pentru înaintarea morală și intelectuală a preoțimeii și a poporului și tot-dea-una să se țină și exerciții spirituali; să se țină din partea preoților exerciții spirituali cu poporul pre sate; să se rôge Preav. Consistor a da aspră poruncă pentru mărturisirea tineretului; să se rôge Preav. Consistor, ca în cel mai de aprôpe sinod archidiececan să se aducă un regulament pentru sinodele protopopești și o hotărîre pentru scrierea dreptului administrativ bisericesc și în urmă preoțimea din tractul Clujului s'a legat, că va lucra pentru *sporirea fondului de zidire a bisericii din Cluj* și va recerca întregă preoțimea gr. cat. se lucre și să se intereseze de afacerea acesta atât de însemnată. — La 1 ôră d. a. a fost prânz comun, unde s'au rostii câte-va toaste potrivite.

## CĂRȚI DIN TÔTE PĂRȚI.

**Sanislău**, 18 Nov. 1903. Intr'unul din numerii primii ai „Răvașului“ am cetit, că redacțiunea „Răvașului“ servește bucuros cu îndrumări și statute celor, ce ar dori să înființeze reuniuni pentru împodobirea bisericii. Dorind am dorit să avem și noi în Sanislău o astfel de reuniune, cu atât mai virtos, că parochia noastră are peste

2300 de credincioși. Decî l'am rugat pre Rssmul **Domn Protopop al Clujului Dr. Elie Dăianu**, se binevoiască a ne împrumuta niște statute și Dsa cu datul 1 Maiu a. c. ni-a și trimis statutele reuniunii „Altariul“ a femeilor gr. cat. din Aghireș, aprobate prin Preaveneratul Ordinariat Archidiececan de Alba-Iulia și Făgăraș.

Pe baza acestora apoi în Dumineca III. după Paști sau a Purtătoarelor de mir Muierî, ne-am și apucat de lucru. Prima adunare generală am ținut-o în 13 Sept. n. a. c. In acesta adunare s'a constituit comitetul. După aceste am satorit statutele modificând în câva după împrejurările noastre statutele reuniunii „Altariului“ din Aghireș, și astfel statutele constatătoare din 32 ȘȘ primite de adunarea generală le-am susternut la Preaveneratul Ordinariat diecesan din Oradea-mare pentru dobândi aprobarea lor. Preaveneratul Ordinariat le-a și provăzut cu aprobare prin decretul din 3 Novembre 1903 Nr. 3569/1903.

Reuniunea „Altariul“ a femeilor gr. cat. pentru înfrumșetarea bisericii din Sanislău — prima reuniune de acesta în Diecesa Oradană — numără azi 150 de membrii cu taxe de peste 600 cor.

Ca început e destul. **Presidentă** e Dna **Elena Lazar de Purcareți n. Thoma**, protopopeasă; **v. presidentă**: Dna **Iuliana Mureșan n. Perényi**; **cassieră**: Dna **Iuliana Bonea n. Cosma**; **controlora**: **Carolina Pataky n. Lazar de Purcareți**; **secretar**: **Iosif Pataky** cooperator; **notar**: **George Mureșan** învățător. Intre oficialii reuniunii mai sunt 4 curatorite, cari grigesc de curățania bisericii și a vestmintelor bisericesti; 2 prescurărițe cari perondat grigesc în tôte Duminecile și sêrbătorile de prescurî.

Ar fi foarte de dorit să se înființeze cât de în multe locuri astfel de reuniuni mai virtos în locuri unde greco-catolicii sunt amestecați cu romano-catolicii, căci reuniunile acestea contrabalansează reuniunile rozariului ale latinilor, cari întrodue în bisericile noastre datini, cântări și limbă streină de rilul nostru.

Subscrierul bucuros servește confracților, cari ar dori să înființeze astfel de reuniuni, mai virtos confracților din Diecesa Oradană, cu statute aprobate de Preveneratul Ordinariat Diecesan Oradan.

**Iosif Pataky**  
cooperator.

## CĂRȚI NOUË ȘI REVISTE.

*Au apărut:*

— **„Cărțile sateanului român“.** Sub titlul acesta va începe să apară în curind o serie de cărțicele populare, menite a se lăți bine pentru cuprinsul lor cât și pentru ieftinătatea lor, *Cărțile sateanului român* apar în editura *Răvașului*, ca o bibliotecă a *Răvașului*, și fiecare va costa numai 20 fil. Numêrul 1 cuprinde „Schite din popor“ de **George Stoica**. — Ori ce studii, povestiri, piese teatrale, biografii, căzaniile populare, — și ori ce fel de scrieri menite pentru popor, cari întră în spiritul *Răvașului*, de a fi poporal scrise, cu fond moral și instructiv, — vor fi primite spre editare în biblioteca „Cărțile Sateanului român.“

— **Anunț literar.** Voind a tipări din scrierile mele volumul al II-lea de „*Novel și Schite*“ care va fi cam de 18—20 côle tipărite și va costa 2 corone (3 franci), aduc acesta la cunoștința On. Public rugându-l să binevoiască a le abona cu grăbire, ca să mă pot orienta referitor la numărul esemplarelor tipărinde. Tot odată accentuez, că neîncurgend abonenți de ajuns, nu le pot tipări, iar cei ce vor fi abonați își vor reprimi banii plățiți, de nu s'or învoi să primescă în locul lor vol. I. al scrierii mele „*Novel și Schite*“, ori povestile „*Dela Móră*“. — Acesta rog a mi se și comunica pe cuponul asignațiunei. Abonamentele se fac numai la Autorul Ioan Pop Reteganul în Retteg. (Transilvania.)

— **Comedii cu grămada.** Librăria Ciurcu din Brașov a tipărit în timpul din urmă o grămadă de piese teatrale mărunte, mai ales comedii. Dilectanții au din ce alege. Eată lista acestor piese, scrise tôte de **T. Alexi**:

- Săricica*, comedie într'un act. Prețul 30 bani.
- Otilia sa*, comedie într'un act. Prețul 30 bani.
- Vistavoiiul Marcu*, comedie în 3 acte. Prețul 60 bani.
- Tot găina cântă*, comedie într'un act. Prețul 30 bani.
- Slavă Domnului, masa e pusă*, comedie într'un act. Prețul 30 bani.
- Pur și simplu*, comedie într'un act. Prețul 30 bani.
- Bicicleta la Mahala*, comedie în 3 acte. Prețul 50 bani.
- Nică minte, nică noroc*, comedie într'un act. Prețul 30 bani.
- Împletește, despletește*, comedie într'un act. Prețul 30 bani.
- Vîfelul de aur*, comedie în 3 acte. Prețul 70 bani.
- Apă rece*, glumă într'un act. Prețul 30 bani. Editura librăriei Ciurcu. Brașov, 1903.

— **Au apărut: Plevna**, dramă în 5 acte, plăsmuită după versuri și scrieri compuse de **V. Alecsandri**, **D. Bolintineanu**, **B. P. Hașdeu**, **T. C. Văcărescu**, **Iuliu I. Roșca**, **V. Onițiu** ș. a. Prețul 1 coronă. Brașov, 1903. Editura librăriei Ciurcu.

*Moldovanu Basu*



## Dela Tipografia „Aurora“ A. Todoran in Gherla Szamosújvár

să pot comanda următoarele

### Calendare pro 1904.:

Amicul Poporului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.  
Posnașul, calendar umoristic 50 fil. + 10 fil. porto.  
Calendarul Săteanului. Preț. 25 fil. + 5 f. porto.  
Calendarul Practic. Prețul 50 fil. + 30 f.  
Cartea Săteanului. Prețul 60 fil. + 10 f.  
Calendarul Poporului Român 40 fil. + 10 f.

### Tot de aici să pot comanda:

Idei pregătitoare la pedagogia de Petru Span. Prețul 3 cor. + 10 fil. porto.  
Povești pentru anul I. școlar de Petru Span. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.  
Treptele formale ale învățământului de Petru Span. Prețul 1 cor. 60 fil + 10 fil. porto.  
Legea Comunală (art. XXII.) 886. Ediț. cea mai nouă de Pavel Rotariu. Prețul 1 cor. + 10 fil. porto.  
Legea despre alegerea deputaților la dieta țării (Art. XXXIII. din 187.) de Pavel Rotariu. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto. 1-3

Pentru sezonul de toamnă și iarnă  
recomandă

# NEUMANN M.

liferant c. și reg. de curte

Cluj, (Kolozsvár) Mátyás király tér.

Haine de toamnă și iarnă.

Căpături de tranziție (Double, Ulster, Raglan).

Haveloc (cu mâneci și fără mâneci).

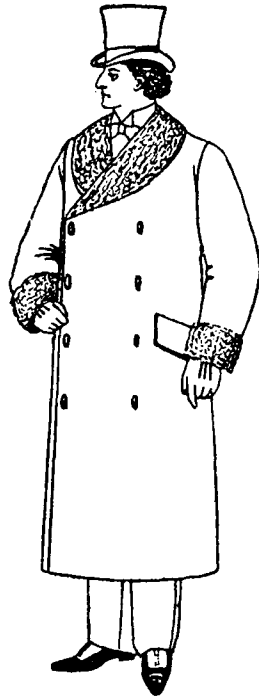
Bunde de oraș.

Căpături economice, cupțușite cu stofă orî blană.

Căpături danese de piele de cerb, cupțușite cu flanel orî blană.

Mare deposit de vestminte pentru copii.

Mustre și liste de prețuri la cerere gratis și franco. — La comande din provincia ca măsură e destul a trimite o haină veche. 28 (2-)



# „THE STANDARD“

fundată în anul 1825.

Efectuește

asigurări de viață

pe lângă condițiuni foarte favorabile.

Incasso anual

Corône:

32,000.000.—

Dividende solvite

Corône:

170,000.000.—

Avere proprie

Corône:

260,000.000.—

Despăgubiri de viață

Corône:

520,000.000.—

Agentura generală pentru Transilvania:

Cluj, strada Ferencz-József nr. 17.

Filială pentru Ungaria:

Budapesta, strada Kossuth-Lajos

nr. 4. în palatul Standard.

(Casa proprie).

Centrala generală:

Edimburg. (Anglia.) 18, 18—

## Oleul auzului!

preparat de vestitul medic suprem și fizic Dr. G. SCHMIDT delatură în grabă și radical asurdeală vremelnică, cursul urechilor, vîjăitul urechilor și auzul greu, chiar și în casuri învechite. Se poate căpeta în sticle à 3 Marce 50, dimpreună cu instrucția de folosire, dela apoteca lui Dr. Emil Rothschnek Debreczen.

O carte  
cu  
adevăr  
rat  
bună!

## „Mama S-tului Augustin“

de

Emil Bougaud,

episcop frances

Tradusă de „SALBA“ clericilor români din Budapesta și tipărită cu îngrijirea și cheltuiala d-lui

Dr. E. Dăianu.

Această carte a fost recomandată de Pr. Ven. Consistor Metropolitan din Blaj prin circularul III. din 1902.

„Părinții vor învăța din această carte cum să-și cunoscă și împlinescă sublima lor misiune de îngrijitori și crescători ai filior lor în conformitate cu voința dumnezească și cu adevărul bine al pruncilor; ăra fii se vor convinge, că învățăturile și sfaturile bune primite dela părinți în pruncie le sunt ca și o lumină nestinsă și îndreptar între vicisitudinile vieții; pre cum și că iubirea și grijea părintească ca și un ânger păzitor le urmărește toți pașii și îi scapă de multe pericole și în viața lor de mai târziu. Din acest motiv așteptăm ca Ven. Cler să atragă atențiunea poporului credincios asupra acestei cărți folositoare, care nu ar trebui să lipsescă de pe masa nici unei familii creștine, cu atât mai vîrtos, că în limba română avem de tot puține cărți de acest soi.“

Blaj, din ședința consistorială ținută în 11 Ianuar 1902.

Victor Mihályi de Apșa  
Archiepiscop de A.-Iulia  
și Făgăraș.



Prețul:

Broș. 3 cor.

Legat 4 cor.

Se capătă

la

Administrația

Révașului

Cluj, Jókai u. 6.



## AGENTURA GENERALĂ

DIN CLUJ A BĂNCEI DE ASIGURARE

### „TRANSSYLVANIA“

primește și efectuește oferte de asigurare din comitatele: Cojocna, Murés-Turda, Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Solnoc-Dobăca, Ciuc, Sălagiu, Sătmar, Bihor, Maramureș.

Asigură mai ieftin contra focului și esplosiunii ori ce fel de edificii, mărfuri, mobile, vite și produse etc.

### Asupra vieții omului

face asigurări în toate modurile obișnuite, anume: capitale pentru casuri de mörte, pe viață, de zestre, rente etc.

**ASIGURĂRI POPORALE** fără cerțare medicală până la 1200 corône.

Asigurări pe cheltuielile înmormintării, contra grîndinei, sămănături de tot felul, nutrețuri etc.

### „TRANSSYLVANIA“

a fost întemeiată la anul 1868 și de atunci în decurs de 34 ani a plătit despăgubiri pentru foc de K. 3.042,619-84 fil., iar pentru capitale asigurate pe viață Kor. 2.992,162-98 fil. Suma asigurărilor contra focului e de K. 112 milioane. Suma asigurărilor pe viață e de K. 10-2 milioane.

Oferte și ori ce îndrumări se pot primi în limba românească și în toate limbile din țără de la

Agentura generală a băncii

„Transsylvania“

Cluj, plața „Emke-tér“ Nr. 16.

precum și de la agenturile locale și cercuale din comunele mai mari.

10, 26—40

## Wilhelm Ignác

ingenieur

Budapesta, VIII. Kender-u. 8.

Primește ori ce fel de măsurare de pământ,

mappare,

arangeare de posesiune.

După acord marchează linia căii ferate normale ori înguste.

Prețuește moșii, esoperează și valorează patente, pre lângă onorar echitabil.

Ofertele sunt a se trimite la adresa de mai sus.

20—50.